

Praha 4. června 2013

Výtisk č.:

Počet listů: 5

Přílohy: 2/7

Zápis ze zasedání Ústředního krizového štábu

Důvod aktivace

Ústřední krizový štáb (dále jen „ÚKŠ“) byl svolán na základě závěrů ze zasedání ÚKŠ dne 3. června 2013 v souvislosti s vývojem mimořádné události – povodňové situace na území ČR - a k ústřední koordinaci prováděných opatření. Předsedou ÚKŠ byl jmenován ministr vnitra. Zasedání ÚKŠ bylo spojeno se zasedáním Ústřední povodňové komise (ÚPK – v souladu s ustanovením § 39, odst. 2, stala součástí ÚKŠ).

Datum, čas a místo zahájení

4. června 2013, 13:00 hod., Generální ředitelství HZS ČR, Kloknerova 26, Praha 4

Přítomni

ÚKŠ se sešel v kompletním složení, přizván byl také zástupce ČHMÚ (viz prezenční listina v příloze). Přítomni byli také členové ÚPK.

Předmět zasedání ÚKŠ podle programu

I. Úvodní slovo předsedy ÚKŠ

V úvodu jednání seznámil předseda ÚKŠ členy s programem zasedání a s důvody aktivace a svolání (v souvislosti s vývojem mimořádné události – povodňové situace na území ČR - dohodnuto na zasedání ÚKŠ dne 3. 6. 2013). Oznámil, že zítra bude zasedat vláda, která projedná usnesení SSHR, které bylo předloženo na včerejším zasedání ÚKŠ. Poté vyzval ostatní resorty, aby podaly informaci o aktuálním stavu.

II. Informace o aktuální situaci a přijatých opatřeních

a) MŽP / ČHMÚ

MŽP: Hladina Vltavy v Praze klesá, nejhorší se nyní odehrává v severní části Středočeského kraje – závisí hodně na regulaci na vltavské kaskádě.

ČHMÚ: Prezentace výhledu srážek na příští dny: Přejde studená fronta, která v kombinaci se vzduchem nasyceným vodními parami přinese další srážky na SV a V republiky; poté se bude situace zlepšovat. Aktuálně je velká oblačnost na S a SZ republiky, kde hrozí srážky, ale ne přivalové ani bouřkové. Labilnější oblačnost se přesouvá na východ; na Moravě se očekávají srážky v úhrnu kolem 30 mm (při bouřkách 50 mm), což může vyvolat určité zvýšení stavu řek, ale neočekáváme vyhlášení SPA (povodí nejsou nasycena). Úhrn srážek v Čechách bude do 10 mm. Dále byly prezentovány aktuální stavy na vodních tocích: Vltava v Praze měla ve 12.50 hod. průtok 3.090 m³/s (pokles o více než 100 m³/s), Berounka v Berouně 890 m³/s, Vltava v Mělníce 912 cm (průtok se ale neměří, protože je místo řeky tekoucí jezero, měřidla ukazují zcela nereálné hodnoty), průtok by mohl stoupnout až k 4.000 m³/s (to

je cca 1,1 m pod hladinou z r. 1992). Labe v Ústí n/L. 2.900 m³/s, Vraňany očekávají kulminaci na 3.200 m³/s. Kulminace v Kralupech se očekává dnes odpoledne, Vraňany cca hodinu poté, Mělník večer kolem 22.00 hod., Litoměřice zítra dopoledne (8 - 12.00 hod), Ústí n. L. zítra večer (4.000 – 4.300 m³/s) a Děčín cca 4 hodiny poté.

b) MZe

Od včerejších 19.00 hod. se odpouštěla voda z Orlíku (odtok 1.950 m³/s; snaha využít čas, než bude kulminovat Berounka - slib Praze, že průtok ráno nepřekročí 3.300 m³/s) až do doby, než kulminovala Berounka; díky tomu se podařilo zvýšit retenční kapacitu nádrže. Dnes po 10.00 hod. Ústecký kraj požádal o snížení průtoku; v 10.45 hod. byl snížen na 1.620 m³/s, posléze další snižování až na 1.420 m³/s. Tím se snad trochu podaří omezit kulminaci Labe a pomoci polabským městům.

Ústřední čistírna odpadních vod byla řízeným způsobem odstavena; nebylo jasné, jaký bude průtok a jestli nedojde k zaplavení technologie (lepší je řízené odstavení, než řízené by znamenalo poškození a dobu zprovoznění v řádech týdnů; takto bude zprovozněna do zítřka či pozítří). Byly odebrány vzorky vody, výsledky rozborů budou k dispozici zítra. Voda se ale dostatečně mísí, ale nepředpokládá se zvýšená koncentrace škodlivých látek.

Bylo zahájeno detailní monitorování hodnot vody ve vodní nádrži Želivka (je to vodárenská nádrž - vztahují se na ni jiné předpisy než na kaskádu). Voda v nádrži je v dobré kondici, nehrozí snížení dodávky pitné vody pro Prahu.

MŽP informovalo, že Česká inspekce životního prostředí objíždí všechny velké provozy (např. Spolana), kde kontroluje dodržování preventivních opatření (přesun nebezpečných látek tam, kde nehrozí jejich zatopení, případné vypnutí elektřiny a odstavení provozu). Ve všech velkých průmyslových zařízeních jsou HZS podniku a monitorují situaci, aby mohli okamžitě zasáhnout při případné havárii (tato informace byla zveřejněna na webu MŽP, kde jsou také údaje o stavech na čistírnách odpadních vod v postižených oblastech).

b) HZS

Byl vznesen požadavek ORP Kralupy nad Vltavou na omezení odpouštění z vltavské kaskády tak, aby byl průtok v pražské Chuchli omezen na 2.800 m³/s (Kralupy n. Vlt. 3.000 m³/s). Tato manipulace dle vyjádření MZe proběhla, bude ale několik hodin trvat, než se její účinky v Kralupech projeví. MŽP dodalo, že záleží také na dalších možných srážkách.

Zástupce HZS projevil obavu, že všechny velké povodně v posledních letech (od r. 1997) měly 2 vlny; je otázkou, jestli druhá vlna ještě přijde či nikoliv. Reakce ČHMU: doufají, že druhé vlně odpovídá nárůst srážek na neděli.

HZS zasahoval především v Praze a Středočeském kraji (poslední evakuační práce), Královéhradecký a Jihočeský kraj jsou bez problémů, přecházejí na likvidační práce. V Ústeckém kraji ještě pomáhají s evakuacemi.

Zásahy jednotek: celkem 4.421 mimořádných událostí, aktuálně jich řeší 231, dohromady nasadili 3.937 jednotek požární ochrany (1.410 HZS, 2.527 JSDH). Celkový počet nasazených hasičů je 20.270. K 11.00 hod. dne 4.6.2013 bylo evakuováno 8.340 osob (Ústecký kraj: 5.329, Středočeský kraj 1.512 osob) a zachráněno 334 osob. Psychosociální pomoc je zajišťována dle požadavků (Středočeský, Královéhradecký, Jihočeský kraj a hl.m. Praha), jsou nasazeni psychologové z HZS krajů a vycvičené osoby z neziskových organizací. Další požadavky očekávají po opadnutí vody.

Poskytnuté prostředky pro humanitární pomoc a nouzové přežití: 58.700 ks pytlů, dále plničky, lehátka, rukavice, čerpadla, savo, košťata a vědra. Jihočeský kraj již požádal o prostředky k odstraňování následků. Jakmile dojde k poklesům na vodních tocích, budou více nasazeny jednotky PO na odčerpávání vody; odřady z nepostižených lokalit budou přesouvány do postižených oblastí. Jsou připraveny vysoušeče (hlavně kondenzační –

1.975 ks u HZS, 995 u SSHR a 953 teplovzdušných u HZS) – to se zdá jako vysoké číslo, ale je možné, že bude potřeba dokoupit další. HZS má k dispozici 2.169 ks pětilitrových balení Sava.

c) P ČR

P ČR šetří v souvislosti s povodněmi 8 úmrtí osob, 3 pohřešované osoby (vše vodáci na rozvodněných tocích). Vyskytly se první 3 případy rabování (Středočeský a Ústecký kraj), ve 2 případech je známý pachatel - recidivisté s bohatým trestním rejstříkem. Potvrdil se předpokládaný zvýšený zájem recidivistů o evakuované oblasti. P ČR v těchto lokalitách přijala potřebná opatření pro ochranu majetku. Největší problémy předpokládají ve Středočeském a Ústeckém kraji a v Praze. Aktuálně je 159 uzavřených komunikací, na kterých P ČR zajišťuje dopravní režim. Permanentně je nasazeno přes 6.000 policistů, začali převelovat první posily z nepostížených krajů do Středočeského a Ústeckého kraje (dnes prvních 70 lidí).

d) MO a AČR

AČR má stále nasazeno cca 300 lidí v Praze, všechny prvky jsou v pohotovosti (úkolová uskupení po 500 osobách a technické prostředky – viz včerejší zápis). Předpoklad, že požadavky na nasazení sil a prostředků začnou přibývat v souvislosti s odstraňováním následků krize, zatím nebylo nutno navyšovat počty vyčleněných vojáků.

V Boletickém výcvikovém prostoru v současnosti cvičí holandská armáda – hned, jak se dozvěděli o povodních, nabídli nasazení všech 600 přítomných vojáků k odstraňování následků. AČR Nizozemí za nabídku poděkovala.

e) SSHR

Odborná pracovní skupina ÚKŠ pro koordinaci zabezpečení věcnými zdroji se schází, již zapůjčili materiál za 55 milionů Kč (většina požadavků byla řešena přes HZS). Požadavky na věcné prostředky vyžadované prostřednictvím systému KRIZKOM se začínají řešit; druhá vlna požadavků brzy přijde (vysoušeče, čerpadla – SSHR je na to připravena). Všechny požadavky plní.

Včera prezentovaný návrh usnesení vlády je připraven k zítřejšímu projednání.

Karty na pohonné hmoty: SSHR je již dohodnuta s PČR a HZS, karty jsou jim distribuovány; s AČR v současnosti probíhají jednání o poskytnutí karet.

f) MF

MF uvolnilo prostředky ve výši 300 mil. Kč, počítá s uvolněním dalších. Kraje by měly začít vyčíslovat odhady škod - do 7 dnů od ukončení krizového stavu by měly kraje předložit první podklady pro odhady škod MF a MMR, které potom do 10 dnů zpracují strategii obnovy (dle standardního postupu). Metodika je k dispozici na webových stránkách MF. V odpovědi na dotaz uvedlo, že obce již mají přístup k penězům a mohou tedy nakupovat potřebné prostředky k odstraňování škod; HZS pak může nakupovat vysoušeče. Je nutno uchovávat účetní doklady ke všem takovýmto nákupům.

g) MMR

Vedle programu na podporu obnovy veřejného majetku bude MMR v nejbližších dnech vyhlašovat programy na obnovu bytového fondu – finanční příspěvky na odstranění škod na poničených obydlích, příspěvky pro osoby, jejichž obydlí byla vytopena, příspěvky a nízkouročené úvěry určené na obnovu příbytků.

h) MPO

V některých obcích v Ústeckém (40 obcí) a Středočeském (26 obcí) kraji jsou omezeny nebo přerušeny dodávky elektřiny. Distribuční společnosti zvažují vyhlášení stavu nouze. Není jisté, jak dlouho bude trvat obnova dodávek elektřiny.

Speciální tarify za elektřinu se řeší na úrovni distribuce. Vystal problém jak to zajistit legislativně (energetika ani ve stavu nouze s podobným opatřením nepočítá) a technicky (účtuje se z centrální úrovně, nikoliv lokálně).

i) MD

Dnes byly uzavřeny silnice 1/15 a 1/30 v Ústeckém kraji (zvýšená hladina vody, protipovodňová opatření). Náhradní komunikace je R63 a D8, na které bylo dočasně zrušeno zpoplatnění.

Železnice – očekává se ukončení omezení provozu Praha-Smíchov a Praha-Radotín. V Ústí n. L. jsou uzavřeny oba silniční mosty, dopravu zajišťují vlaky z ústeckého hlavního nádraží, s Českými drahami se jedná o zkrácení intervalu vlaků.

MD očekává nárůst požadavků na náhradní přemostění, v současné době zjišťuje, kolik mostních konstrukcí mají v rámci své struktury k dispozici.

MO se dotázalo, zda existuje seznam poškozených mostů (reakce MD – zatím neexistuje).

j) Ministerstvo zdravotnictví a hlavní hygienik ČR

MZ neregistruje problémy s velkými nemocnicemi, fakultní nemocnice jsou připraveny na přijetí dalších pacientů či evakuovaných lidí. Zdravotní pojišťovny zahajují různé akce – VZP dnes zveřejnila informace o příspěvku na očkování proti hepatitidě A.

Hlavní hygienik ČR: epidemiologická situace v ČR je klidná, stejně jako před povodněmi. Neuvažuje se o vyhlášení mimořádného očkovaní.

Situace ve vztahu ke komárům – nejedná se jen o obtěžující faktor, i v ČR existuje reálné zdravotní riziko (přenos nemocí). V některých lokalitách lze příští a přes příští týden očekávat kalamitní výskyt komárů. Hlavní hygienik instruoval krajské hygienické stanice, aby vytypovaly riziková místa (což nemusí být ta nejvíc zaplavená), kde se provede odběr vzorků. Od toho se odvine případná potřeba aplikace larvicidního prostředku v zasažených lokalitách. Tento postřik ale dováží do ČR jen jedna distribuční firma, je nutno zjistit přesný objem zásob, které jsou v ČR k dispozici. Krajské úřady budou informovány o možnosti si tuto látku objednat a dostanou informace o oblastech, kde by měla být aplikována.

HZS konstatoval, že po předchozích povodních bylo postřiku málo a ČR tehdy požádala prostřednictvím ambasády USA o zajištění přednostního dodání. Ambasáda v nedávné době deklarovala ochotu pro ČR toto přednostní zásobení zprostředkovat i do budoucna (pozn.: není to humanitární pomoc, zaplatíme to). Hlavní hygienik reagoval, že již kontaktovali distributora s dotazem, zda bude v Evropě dostatek té látky – povodně jsou ve větší části Evropy – pokud látku objednáme rychle, nemuseli bychom pomocí ambasády využít; ale děkuje za informaci a nabídku.

k) Různé

HZS uvedl, že všichni povodněmi postižení členové Evropské unie obdrželi nabídku pomoci od Ruské federace. ČR reagovala, že zatím tuto nabídku nepotřebujeme využít. Na nabídky Polska, Slovenska a Maďarska bylo sděleno, že případnou pomoc zvážíme v období likvidačních prací.

Evropská unie nabídla bezplatné poskytnutí satelitních snímků pro postižené země, aby měly kvalitní podklady pro operační rozhodování a pro data na obnovu. Této nabídce rádi využijeme (HZS ve spolupráci s ČHMÚ a MZe). MV-GŘ HZS ČR bylo pověřeno, aby tyto snímky od EU vyžádalo (oblast od soutoku Vltavy s Beroučkou a dále po Labi na sever až ke státní hranici ČR).

Kancelář prezidenta republiky: Prezident ČR vydal souhlas s nasazením příslušníků Hradní stráže k plnění úkolů P ČR a při odstraňování následků povodně. KPR má nasazení příslušníků Hradní stráže zajistit. MO zareagovalo, že zítra na zasedání vlády požádá o rozšíření mandátu k povolávání vojáků AČR i Hradní stráže; určitě je využijí na odstraňování následků povodní – budou nasazeni v první linii.

MŽP uvedl, že dostávají mnoho opakujících se dotazů na triviální problémy; v návaznosti na to navrhl zpracování základního sumáře s doporučeními, jak mají občané postupovat z hlediska ochrany zdraví a zdravotních předpisů, který bude vyvěšen na webových stránkách všech úřadů.

Hlavní hygienik ČR, který uvedl, že tento dokument již existuje; je k dispozici na všech krajských hygienických stanicích. Různé úřady ale vydaly různé verze této informace a je třeba ji sjednotit. Přítomní se shodli na tom, že si tento úkol vezme na starost hlavní hygienik, který dokument zašle MV a to jej posléze rozešle společně se zápisem z dnešního zasedání všem resortům i krajům. Všechny úřady dokument do dnešních 24:00 hod. zveřejní na svých webových stránkách.

III. Stanovení dalšího postupu

MV navrhl, aby se zítřejší zasedání ÚKŠ konalo již od 11.00 hod. (kvůli dalším povinnostem v souvislosti s povodněmi), s tímto návrhem všichni souhlasili. Dále konstatoval, že ve čtvrtek 6.6.2013 odjíždí do zahraničí a pověřil svým zastupováním 1. náměstka MV, Mgr. Jaroslava Hrušku.

IV. Vystoupení vedoucího mediální skupiny ÚKŠ – ředitel OTPR MV

Podobně jako včera bude po skončení ÚKŠ ve 14:30 tiskový briefing a bude vydána tisková zpráva shrnující výstupy ze zasedání ÚKŠ a o aktuální situaci. Na webových stránkách MVČR je rozcestník, který odkazuje na informace ze všech resortů (mnoho úřadů vydalo různé informace – př. ÚOHS vydal stanovisko k zadávání veřejných zakázek v této krizové situaci).

Další jednání ÚKŠ: Ve středu 5. června 2013 ve 11.00 hod. na stejném místě (budova MV-GŘ HZS ČR).

Čas ukončení zasedání ÚKŠ: 14:17 hod.

Řídící zasedání ÚKŠ:

ministr vnitra, Jan Kubice

Za věcnou správnost:

plk. Ing. Daniel Miklós